

Republika Hrvatska
Općinski sud u Virovitici
Stalna služba u Slatini
Slatina, Trg sv. Josipa 12

Poslovni broj: P-567/2023-42

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Općinski sudu u Virovitici, Stalna služba u Slatini, po sucu pojedincu Josipu Bočkai, u pravnoj stvari tužiteljice Jelke Budiša, Čačinci, Glavna ulica 21, OIB: 20486673460, zastupana po punomoćniku Tomislavu Filakoviću, odvjetniku iz Osijeka, protiv tuženika PORSCHE MOBILITI d.o.o., Zagreb, V. Škorpika 21, OIB: 36514183925, zastupan po odvjetnicima iz OD Stefanović, Krvavica, Bulić i Pletikosa iz Zagreba, radi utvrđenja i isplate, nakon zaključene glavne i javne rasprave 8. rujna 2026., održane u prisutnosti tužiteljice, zamjenika punomoćnice tužiteljice Davora Bestvine, odvjetnika iz Osijeka, te zamjenika punomoćnika tuženika Nikole Božića, odvjetnika iz Zagreba, dana 27. listopada 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim odredbe članka 6.2. i članka 9.1. Ugovora o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine, u dijelu u kojem se navodi (kamatna stopa promjenjiva) da je: ..." Kamatna stopa, kao i visina mjesečnih obroka promjenjivi su sukladno čl. 9.1. ovih ugovornih uvjeta...." ..." Visina mjesečnih obroka kredita podliježe prilagodbi zbog promjene ili uvođenja novih poreza, davanja i pristojbi, kao i promjena uvjeta refinanciranja, koji su temelj kalkulaciji kao i u slučaju promjene propisa, nadalje u slučaju donošenja odluka ili mjera nadležnih tijela, koja neposredno ili posredno imaju slični učinak. Pod navedenim uvjetima može biti promijenjena nominalna godišnja kamatna stopa na kredit, kao i efektivna kamatna stopa na kredit...", bez navođenja ikakvih objektivnih parametara za promjenu iste, koji Ugovor je zaključen između tužitelja Jelke Budiša, 33 514 Čačinci, Glavna ulica 21, OIB: 20486673460, kao korisnika kredita u visini novčanog iznosa od 21.941,11 CHF u kunskoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju za devize RAIFFEISEN BANK D. D. ZAGREB, na dan korištenja i tuženika PORSCHE MOBILITI d.o.o., Zagreb, Velimira Škorpika 21, OIB: 36514183925, te stoga isti članci ne proizvode nikakav pravni učinak za ugovorne stranke.

II. Utvrđuje se ništetnom odredba odlomak III. i čl. 5.1. istog Ugovora o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine, kojima se regulira otplata kredita u jednakim mjesečnim anuitetima u CHF u kunskoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju za devize RAIFFEISEN BANK D. D. ZAGREB, za valutu ugovora (CHF), odnosno primjena valutne klauzule (otplate mjesečnih rata vezanu uz tečaj CHF na dan plaćanja mjesečnog otplatnog iznosa ugovorenog u anuitetima) tijekom trajanja otplate po

predmetnom ugovoru o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine, te stoga isti članci ne proizvode nikakav pravni učinak za ugovorne stranke.

III. Nalaže se tuženiku PORSCHE MOBILITI d.o.o., Zagreb, Velimira Škorpika 21, OIB: 36514183925, da tužiteljici Jelki Budiša, 33 514 Čačinci, Glavna ulica 21, OIB: 20486673460, s naslova povrata preplaćenog iznosa otplate kredita temeljem nišetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i temeljem nišetne odredbe o valutnoj klauzuli, isplati novčani iznos od 4.316,32 EUR, sa zakonskim zateznim kamatama na iznose od:

4,98 EUR počevši od 16.10.2008. do isplate,
14,52 EUR počevši od 16.11.2008. do isplate,
11,74 EUR počevši od 16.12.2008. do isplate,
22,40 EUR počevši od 16.01.2009. do isplate,
25,16 EUR počevši od 16.02.2009. do isplate,
26,41 EUR počevši od 16.03.2009. do isplate,
23,26 EUR počevši od 16.04.2009. do isplate,
21,65 EUR počevši od 16.05.2009. do isplate,
18,83 EUR počevši od 16.06.2009. do isplate,
16,62 EUR počevši od 16.07.2009. do isplate,
15,67 EUR počevši od 16.08.2009. do isplate,
17,75 EUR počevši od 16.09.2009. do isplate,
16,34 EUR počevši od 16.10.2009. do isplate,
16,26 EUR počevši od 16.11.2009. do isplate,
10,67 EUR počevši od 16.12.2009. do isplate,
13,70 EUR počevši od 16.01.2010. do isplate,
15,83 EUR počevši od 16.02.2010. do isplate,
16,02 EUR počevši od 16.03.2010. do isplate,
22,75 EUR počevši od 16.04.2010. do isplate,
19,79 EUR počevši od 16.05.2010. do isplate,
22,64 EUR počevši od 16.06.2010. do isplate,
33,48 EUR počevši od 16.07.2010. do isplate,
29,71 EUR počevši od 16.08.2010. do isplate,
41,94 EUR počevši od 16.09.2010. do isplate,
36,55 EUR počevši od 16.10.2010. do isplate,
32,16 EUR počevši od 16.11.2010. do isplate,
45,09 EUR počevši od 16.12.2010. do isplate,
57,31 EUR počevši od 16.01.2011. do isplate,
48,77 EUR počevši od 16.02.2011. do isplate,
52,05 EUR počevši od 16.03.2011. do isplate,
43,97 EUR počevši od 16.04.2011. do isplate,
48,67 EUR počevši od 16.05.2011. do isplate,
65,98 EUR počevši od 16.06.2011. do isplate,
60,46 EUR počevši od 16.07.2011. do isplate,
92,54 EUR počevši od 16.08.2011. do isplate,
98,65 EUR počevši od 16.09.2011. do isplate,
65,64 EUR počevši od 16.10.2011. do isplate,
68,36 EUR počevši od 16.11.2011. do isplate,
67,05 EUR počevši od 16.12.2011. do isplate,
70,41 EUR počevši od 16.01.2012. do isplate,
74,26 EUR počevši od 16.02.2012. do isplate,

70,00 EUR počevši od 16.03.2012. do isplate,
68,20 EUR počevši od 16.04.2012. do isplate,
68,90 EUR počevši od 16.05.2012. do isplate,
70,79 EUR počevši od 16.06.2012. do isplate,
69,35 EUR počevši od 16.07.2012. do isplate,
69,71 EUR počevši od 16.08.2012. do isplate,
67,45 EUR počevši od 16.09.2012. do isplate,
65,88 EUR počevši od 16.10.2012. do isplate,
68,66 EUR počevši od 16.11.2012. do isplate,
67,11 EUR počevši od 16.12.2012. do isplate,
69,15 EUR počevši od 16.01.2013. do isplate,
64,49 EUR počevši od 16.02.2013. do isplate,
66,51 EUR počevši od 16.03.2013. do isplate,
67,92 EUR počevši od 16.04.2013. do isplate,
66,56 EUR počevši od 16.05.2013. do isplate,
62,16 EUR počevši od 16.06.2013. do isplate,
59,91 EUR počevši od 16.07.2013. do isplate,
62,94 EUR počevši od 16.08.2013. do isplate,
64,70 EUR počevši od 16.09.2013. do isplate,
67,47 EUR počevši od 16.10.2013. do isplate,
65,82 EUR počevši od 16.11.2013. do isplate,
67,28 EUR počevši od 16.12.2013. do isplate,
67,47 EUR počevši od 16.01.2014. do isplate,
70,19 EUR počevši od 16.02.2014. do isplate,
70,84 EUR počevši od 16.03.2014. do isplate,
70,57 EUR počevši od 16.04.2014. do isplate,
68,55 EUR počevši od 16.05.2014. do isplate,
67,23 EUR počevši od 16.06.2014. do isplate,
68,81 EUR počevši od 16.07.2014. do isplate,
70,21 EUR počevši od 16.08.2014. do isplate,
71,53 EUR počevši od 16.09.2014. do isplate,
72,45 EUR počevši od 16.10.2014. do isplate,
73,52 EUR počevši od 16.11.2014. do isplate,
74,74 EUR počevši od 16.12.2014. do isplate,
74,26 EUR počevši od 16.01.2015. do isplate,
70,08 EUR počevši od 16.02.2015. do isplate,
70,08 EUR počevši od 16.03.2015. do isplate,
70,08 EUR počevši od 16.04.2015. do isplate,
69,75 EUR počevši od 16.05.2015. do isplate,
69,75 EUR počevši od 16.06.2015. do isplate,
69,75 EUR počevši od 16.07.2015. do isplate,

i to od dospijeća do 31. srpnja 2015. prema eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za pet postotnih poena, potom od dana 01. kolovoza 2015. godine pa do dana 31.12.2022. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, zatim od dana 01.01.2023. godine pa do dana 29.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje

posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, te od dana 30.12.2023. godine pa do dana isplate za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

IV. Nalaže se tuženiku PORSCHE MOBILITI d.o.o., Zagreb, Velimira Škorpika 21, OIB: 36514183925, da tužiteljici Jelki Budiša, 33 514 Čačinci, Glavna ulica 21, OIB: 20486673460, naknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu od 2.420,08 EUR, sa zateznim kamatama tekućim d 27. listopada 2026. do konačne isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je protiv tuženika podnijela tužbu, u kojoj tvrdi da je, kao korisnik kredita, s tuženikom, kao davateljem kredita, zaključila Ugovor o kreditu broj 02674 (uz valutnu klauzulu u CHF) od 16. srpnja 2008., kojim joj je stavljen na raspolaganje iznos od 21.941,11 CHF, u kunsjoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju za devize Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb za CHF važećem na dan plaćanja, na rok otplate od 84 mjeseca, u jednakim mjesečnim anuitetima. Prema odredbi čl. 2. Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN-75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15 i 52/16) potrošač je fizička osoba koja obuhvaćenima ovim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja, dok je ugovor o kreditu, u smislu toga Zakona, ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka. Nadalje, Zakon o zaštiti potrošača (NN-41/14 i 110/15, dalje ZPP) stipulira pravila zaštite osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja usluga i proizvoda na tržištu te je posebno stipulirano člankom 1 a), da taj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu i sa aktom Europske unije i to Direktivom Vijeća 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. godine o ugovorima, koji se protive načelu savjesti i poštenja (nepoštenim odredbama). Upravo ova Direktiva je implementirana u hrvatski pravni sustav i dijelom ZPP-a. Tako je odredbom čl. 49. st. 1. ZPP-a propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom, ako suprotno načelu savjestnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoj standardnog ugovora

trgovca (čl. 49. st. 2. ZZP). Pravna posljedica takvih odredbi propisana je i samim zakonom i to na način da je određeno da je nepoštena ugovorna odredba ništetna (čl. 50. st. 1. ZZP). Nadalje, sudovi u Republici Hrvatskoj imaju obvezu tumačenja nacionalnog prava u skladu s pravom EU ta interpretativna obveza sudova država članica ima svoju osnovu u čl. 4. st. 3. Ugovora o Europskoj unije (UEU): tj. načelu lojalne suradnje. Naime, sud ima obvezu tumačiti nacionalno pravo sukladno cilju Direktive 93/13 o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima od 5.4.1993.g. (Sl. list EZ 1993.L95/29) a koja Direktiva je inače implementirana u domaćem pravu kroz Zakon o zaštiti potrošača. U protivnom sud krši obvezu iz čl. 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kojom je propisano da je Direktiva obvezujuća za svaku državu članicu u pogledu rezultata (cilja) koji je njime potrebno postići. Treba naglasiti i kako je RH još 29.10.2001.g. potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (stupio na snagu 1.2.2005.g.), da je 9.12.2011.g., i to ratifikacijom Ugovora o pristupanju EU, RH prihvatila ukupnu pravnu stečevinu EU, te je dana 1.7.2013.g. postala članica EU. Vezano za praksu suda Europske unije valja upozoriti na presudu *Oceano Grupo Editorial SA i Salvat Editores SA v Rocio Murciano Quintero* drugi (spojeni predmeti C-240/98 do C-244/98), kojom je utvrđena obveza nacionalnih sudova da ex offo ispituju nepoštenost spornih odredbi bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama. Tom odlukom sud je zaključio da se prorogacijska klauzula u potrošačkom ugovoru kojom je ugovorena isključiva nadležnost suda u mjestu glavnog poslovnog mjesta prodavatelja ili pružatelja usluge, treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. direktive ako su ispunjene temeljne pretpostavke da nije bilo posebnog pregovaranja te da suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Tako i rješenje Županijskog suda u Rijeci br. GŽ-2054/2018 od 3.12.2018.g. II. Predmetnim Ugovorom o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine (odlomak II., III. i čl. 6.2. i čl. 9.1.,) ugovorena je kamatna stopa koja je promjenjiva, a utvrđuje se jednostrano, u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora, bez ikakvih navođenja daljnjih odrednica ili bližih pojašnjenja o načinu promjene kamatne stope. 2. Prilikom sklapanja Ugovora, tužitelju nije uručena nikakva daljnja dokumentacija - Opći uvjeti Kreditora ili Odluke o načinu obračuna - izračuna kamatne stope, niti mu je objašnjen mehanizam promijene kamatne stope, odnosno parametri od kojih ovisi kretanje visine kamatne stope tijekom trajanja razdoblja otplate kredita. Dokaz: preslika Ugovora o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine, saslušanje tužiteljice, očekivano priznanje tuženika po potrebi i daljnji dokazi u nastavku postupka. III. Tijekom razdoblja otplate kredita tuženik je značajno povećavao predmetnu ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu bez da je omogućio tužitelju da pregovara o visini iste, a niti su tužitelju razjašnjeni objektivni parametri uslijed promjene kojih bi eventualno došlo do opravdane promjene - povećanja kamatne stope. Naprotiv, tužitelju je slana samo jednostrana obavijest tuženika da je došlo do povišenja kamatne stope i koliko mu zbog toga iznosi nova - veća visina anuiteta otplate kredita. Zbog naprijed navedenoga, tužitelj smatra da je odrednica o promjenjivoj kamatnoj stopi i način promjene iste sadržana u Ugovoru o kreditu neodređena odnosno, neodrediva te kao takva ništetna i nema pravni učinak na obvezno-pravni odnos stranaka. Dokaz: - uvid u priložene preslike knjigovodstvenih isprava, kao prethodno, nalaz neovisnog stručnjaka financijske i knjigovodstvene struke IV. Dana 16. srpnja 2014. godine Visoki trgovački sud Republike Hrvatske donio je presudu broj PŽ-7129/13 u kolektivnom postupku koji je Savez udruga za zaštitu potrošača Potrošač kao ovl. tužitelj, vodio protiv osam banaka (predmetnu Presudu u međuvremenu je svojom presudom Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. g. potvrdio i Vrhovni sud RH, te i Ustavni sud RH svojom

Odlukom U-III-2521/15.), a istim Presudama pravomoćno se presuđuje: »Potvrđuje se Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12. od 04. 04. 2013. g. u dijelu točke... izrijeke, kojim se utvrđuje da su u razdoblju od 10. rujna 2004. g. do 31. prosinca 2008. g. a koje povrijede traju i dalje, povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom trajanja postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu sa jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo a koja je ništetna...» Točkom IV predmetne Presude utvrđuje se i slijedeće: ..." potvrđuje Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12. od 04. 04. 2013. g. u dijelu točke ... izrijeke kojom se u potrošačkim ugovorima o kreditima...nalaže prekinuti sa korištenjem odredaba kojima je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom trajanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu sa njihovim jednostranim odlukama, o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i kojima im se zabranjuje takvo ili slično ponašanje ubuduće „. 3 Dokaz: uvid u Presudu Visokog trgovačkog suda u Zagrebu PŽ- 7129/13. od 16. srpnja 2014., kao i u Presudu Vrhovnog suda RH u Zagrebu br. Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. i Odluku Ustavnoga suda RH u Zagrebu broj U-III-2521/15. Temeljem čl. 138a. Zakona o zaštiti potrošača, te čl. 502. Zakona o parničnome postupku, pravomoćna presuda u kolektivnom sudskom postupku obvezuje prvostupanjske sudove koji u pojedinačnim parnicama sude povodom zahtjeva potrošača radi zaštite prava čija je povreda utvrđena u kolektivnom sporu. Dokaz: V. uvid u navedene zakonske članke. Slijedom izloženog, svako povišenje kamatne stope na temelju ništetne odredbe imalo je za posljedicu stjecanje bez pravne osnove na strani tuženika, te postoji obveza tuženika za povrat iznosa stečenog bez pravne osnove sukladno čl. 1111. Zoo-a/05., u svezi primjene i čl. 26. i niza drugih odrednica ZOO-a/05. Dokaz: Sukladno navedenom, tužitelj potražuje od tuženika povrat svih preplaćenih iznosa koje preplatio temeljem ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi. VI. Predmetnim Ugovorom o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine, (odlomak III. i čl. 5.1. čl. 6. i čl. 9.1.,) otplata kredita ugovorena je 84 jednaka mjesečna anuiteta u kunsnoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju za devize Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb za CHF vrijedećem na dan plaćanja. Dospijeće anuiteta ugovoreno je u pravilu svakog zadnjeg dana u mjesecu. Tijekom trajanja otplate po predmetnom kreditu tečaj CHF rastao je u odnosu na HRK, što je imalo za posljedicu povećanje anuiteta nominalno iskazano u HRK. Primjerice tečaj CHF na dan dospijeća 1. anuiteta se razlikuje od tečaja dospijeća 84. anuiteta za više od cca 35%, itd.). Zbog naprijed navedenog tužitelj smatra da je navedena odredba o valutnoj klauzuli ugovorena u predmetnom ugovoru o kreditu nepoštena, neodrediva, izaziva neravnotežu prava i obveza na štetu potrošača, te kao takva ništetna i nema pravni učinak na obvezno pravni odnos ugovornih stranaka. Dokaz: Ugovor o kreditu broj 02674 od 16. 07. 2008. godine, otplatni plan po istom ugovoru o kreditu, VII. Naprijed navedene ugovorne odredbe (odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi i odredba o tzv. „valutnoj klauzuli“) su ništetne budući je takav način ugovaranja istih suprotan pozitivnoj praksi kako domaćih sudova tako i suda Europske unije. a) - Presudom RH VTS br. 43 PŽ-6632/2017-10 od 14.06.2018. je pravomoćno presuđeno da su tužene poslovne banke (među kojima i RBA d.d. Zagreb) u razdoblju 01.10.2004.-31.12.2008. povrijedili kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica (CHF-švicarski franak), a da prije zaključenja i u vrijeme 4 zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje

valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su tuženici (i RBA d. d. Zagreb) postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN br. 96/139 i to člancima 81., 82., i 90., a od 07. kolovoza 2007. Do prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN-79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim kreditu, što je imalo za odnosima. Istom presudom pravomoćno je utvrđena i presuđena ništetnost promjenjive kamatne stope iz razloga što tužene poslovne banke (među kojima RBA d. d. Zagreb) prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditima kao trgovci s korisnicima kreditnih usluga kao potrošačima nisu pojedinačno pregovarali niti ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluke tuženika o promjeni ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača pa su time tužene poslovne banke (i RBA d. d. Zagreb) u razdoblju od 10.09.2003. postupali suprotno odredbama tada važećeg ZZP/03 i to člancima 81., 82., 90., a od 07.08.2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg ZZP/07 i to člancima 96. i 97., te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima (točka 1.-8. Izreke). Istom pravomoćnom presudom naloženo je da poslovne banke (i RBA d. d. Zagreb) prekinu s nepoštenim postupanjem. b)- Presudom suda EU C-186/16 je pravomoćno presuđeno da ugovorena odredba o valutnoj klauzuli nije poštena ukoliko vjerovnik-kreditor potrošaču nije dao informacije koje su potrebne za donošenje valjane odluke o ugovaranju valutne klauzule, zbog čega je kasnije nastala neravnoteža prava i obveza na štetu potrošača. Sukladno navedenom tužitelj potražuje od tuženika povrat svih preplaćenih iznosa koje je preplatio temeljem ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i tzv. „valutnoj klauzuli“. Naprijed navedenim pravomoćnim presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (VTS RH); VTS RH od 13.06.2014.g. posl. br. PŽ-7129/13-4 i VTS RH od 14.06.2018.g. posl. br. PŽ-6632/17-10, utvrđeno je nepošteno, a time i nesavjesno postupanje kreditora prilikom ugovaranja valutne klauzule u CHF i primjenjive kamatne stope. Predmet odlučivanja u povodu kolektivne tužbe Udruga potrošač- Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača protiv kreditora, bilo je pitanje poštenosti odredbi o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi sukladno jednostranoj odluci kreditora (kao što je slučaj i u ovom predmetu). Zakonom o zaštiti potrošača propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, razumljive i (lako) uočljive (test transparentnosti). Tijekom postupka u povodu kolektivne tužbe, valutna klauzula i promjenjiva kamatna stopa procjenjivane su, prije svega, s aspekta predmeta i cijene ugovora. Primjenom upravo testa transparentnosti, koji se odnosi isključivo na predmet i 5 cijenu ugovora, promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula u CHF utvrđene su nerazumljivim prosječnom potrošaču, nakon čega se krenulo u testa poštenosti. Rezultat testa transparentnosti i testa poštenosti bio je da su pravomoćnim sudskim odlukama i valutna klauzula u CHF i promjenjiva kamatna stopa utvrđene nepoštenima, te stoga i ništetnima. Upravo provođenje testa transparentnosti ukazuje na činjenicu da su i valutna klauzula u CHF i promjenjiva kamatna stopa predmet i cijena ugovora o kreditu, što znači njegovi bitni sastojci, jer da tome nije tako, sudovi koji su odlučivali u kolektivnom sporu ne bi primjenjivali ovaj test. Bitni sastojci pojedinog ugovora mogu biti propisani zakonom, oni mogu proizlaziti iz prirode pravnog posla, a same stranke mogu odlučiti da će pojedine odredbe ugovora „podići“ na razinu bitnih sastojaka. To stajalište proizlazi iz pravne teorije i sudske prakse. Tako je, primjerice, u odluci

Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 27. kolovoza 1997., posl. br. II Rev-111/96 prilikom definiranja bitnih sastojaka ugovora utvrđeno da su „bitni sastojci ugovora oni dijelovi ugovora koji ga čine određenim pravnim poslom i bez kojih on ne bi mogao postojati. Oni mogu biti određeni propisom, po prirodi pravnog posla ili voljom stranaka. Bitnim sastojkom ugovora po volji stranaka smatra se i onaj sastojak (koji inače po prirodi pravnog posla to nije) od kojeg makar i jedna ugovorna stranka čini zavisnim sklapanje samog ugovora. Na stranici 62. presude od 14.06.2018., posl. br. PŽ-6652/17, VTSRH zauzima stajalište te navodi da je neizvjestan i iznos glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci (kreditoru) i cijena, jer se kamata plaća u istoj valuti, u švicarskim francima. Dakle, promjenjivi su i neizvjesni bitni elementi ugovora." U svojoj ranijoj presudi posl. br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu u kojem je VTSRH odlučivao o ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi također je utvrđeno da su predmet i cijena bitni sastojci ugovora, a putem ove odredbe (o promjenjivoj kamatnoj stopi) tuženici su u potpunosti izbjegli utjecaj druge ugovorne strane na cijenu, što je suprotno odredbi čl. 26. ZOO/91, odnosno čl. 247. ZOO/05 koji propisuju da je ugovor sklopljen kada su se ugovorne strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Bitni sastojci ugovora o kreditu su svakako predmet i cijena, kamate su cijena." Nadalje, Revizijom Vrhovnog suda RH 907/02 utvrđuje se slijedeće: „Nije moguće utvrditi djelomičnu ništetnost odnosno ugovorne odredbe o cijeni, jer ukoliko je cijena ništetna, onda je ništetan i ugovor. Slijedom izloženog proizlazi i zaključak da su promjenjiva kamatna stopa (cijena) i „valutna klauzula" (predmet), bitni sastojci Ugovora o kreditu po prirodi pravnog posla, suglasnost stranaka o vrsti valutne klauzule i vrsti kamatne stope (promjenjiva ili fiksna) odlučna da bi ugovor uopće bio sklopljen. Stoga je, uslijed ništetnosti ova dva bitna sastojka ugovora bez kojih ugovor više ne odgovara volji ugovornih stranaka, ništetan osnovni Ugovor o kreditu jer sud nije ovlašten mijenjati volju ugovornih strana. Tužitelj je pod točkom I. ove tužbe ukazao da Sud ima obvezu tumačenja nacionalnog prava u skladu s pravom Europske Unije, te stoga ukazuje i na najnoviju sudsku praksu Suda EU (presuda EU C-118/17 od 14.03.2019.g.) Navedena odluka Suda EU jednako obvezuje i druge nacionalne sudove (pa tako sudove u RH), pred kojima se rješavaju slična pitanja. Presuda Suda EU C-118/17 od 14.03.2019. g. rješava slijedeća pitanja: 6 - zaštitu potrošača - nepoštena odredbe u potrošačkim ugovorima - Direktivu 93/13/EEZ - ugovor o kreditu izražen u stranoj valuti - tečajne razlike - tečajni rizik - održavanje valjanosti ugovora nakon uklanjanja nepoštena odredbe U bitnome Sud EU je utvrdio slijedeće: 1. Odredba koja se odnosi na tečajni rizik određuje glavni predmet ugovora, te se održavanje ugovora o kreditu u tom slučaju na snazi ne čini pravno mogućim. 2. Činjenica da su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene nepoštenima i ništavima te zamijenjene novim odredbama, kako bi se održao predmetni ugovor, ne može imati za učinak smanjenje zaštite zajamčene potrošačima pravom EU. Nacionalni sud mora provjeriti je li nacionalni zakon, kojim su proglašene nepoštenima odredbe o tečajnim razlikama, omogućio ponovnu uspostavu, pravno i činjenično, situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da takva nepoštena odredba nikada nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača, ne temelju navedene nepoštena odredbe. 4. Unatoč zakonskoj intervenciji, potrošač ne smije biti obavezan predmetnom nepoštenom odredbom, a prema potrebi i putem utvrđenja ništetnosti predmetnog ugovora u cijelosti, ako se taj ugovor ne može održati bez navedene odredbe. 5. U tumačenju prava Unije i utvrđenju ništetnosti ugovora ključan je interes i zaštita potrošača. U skladu s tim, zakonska intervencija kojom se održava ugovor na snazi ograničena je samo na slučajeve u kojima bi utvrđenje ništetnosti ugovora u cijelosti,

potrošača izložilo osobito štetnim posljedicama na način da bi on zbog poništenja ugovora bio u još lošijoj poziciji. 6. Sud je u konkretnom predmetu utvrdio da bi održanje ugovora o kreditu na snazi bilo protivno interesima potrošača. X. Zaključno, predmet spora je potrošački kredit plasiran tužitelju koji ima primanja u domaćoj valuti, odnosno koristi kredit čiji je povrat pak valutnom klauzulom indeksiran, vezan uz kretanje CHF-a na svjetskim monetarnim tržištima. Dakle, nije se radilo o kreditiranju stranom valutom, ovdje CHF, već je sporni kredit indeksiran u švicarskom franku, dok je uostalom sukladno pozitivnim propisima RH i Zakonu o HNB-u čl. 21., sam kredit isplaćen u kunama. Ugovori o kreditu (pa tako i predmetni Ugovor o kreditu) sklapaju se redovito prema unaprijed pripremljenim obrascima koji sadrže opće uvjete poslovanja davatelja kredita, a koji sadržavaju odredbe koje ispunjavaju zakonske pretpostavke za nepoštene ugovorne odredbe. Naspram slabijih ugovornih strana kao klijenata kreditne institucije (pa tako i tuženik), i sastavljači općih uvjeta suprotno načelu savjesnosti i poštenja nameću odredbe koje klijenta stavljaju u neravnopravan položaj i koje mu idu na štetu, bilo da ga njima lišavaju ili ograničavaju u nekim njegovim pravima ili da mu nameću prekomjerne obveze. Radi izbjegavanja prigovora klijenta o nepoznavanju sadržaja općih uvjeta poslovanja, davatelji kredita (pa tako i tuženik) nerijetko u svoje opće uvjete poslovanja unose odredbu kojom suugovaratelj potvrđuje da je upoznat sa sadržajem istih te da ih prihvaća. Osim nedovoljnog ili neinformiranja o općim uvjetima poslovanja, opći uvjeti poslovanja kreditnih institucija niti ne sadrže 7 dovoljno informacija o uvjetima pružanja usluga. To se prije svega odnosi na cijenu kredita izraženu u kamatama, troškove kredita izražene u različitim naknadama, posebna prava klijenata i mnoge druge ključne informacije. Nedostatak spomenutih informacija kreditne institucije rješavaju upućivanjem na opće uvjete poslovanja na neke odluke, pravila, pravilnike i druge interne akte, koji uređuju određena prava i obveze ugovornih strana, a s čijim postojanjem i sadržajem klijent prije sklapanja ugovora nije bio upoznat. Položaj klijenta otežava čitav niz rizika inherentnih ugovorima o kreditu kao što su kamatni, valutni i tečajni rizik, koji su dodatno naglašeni određenim subjektivnim faktorima na njegovoj strani, poput nedostatka specifičnih znanja potrebnih za razumijevanje i prepoznavanje spomenutih rizika. Sve to dovodi do ugrožavanja velikog broja načela građanskog prava od načela privatne autonomije izražene u obveznom pravu putem slobode ugovaranja, odnosno slobode uređivanja obveznih odnosa, preko načela ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načela savjesnosti i poštenja i mnogih drugih, čime se ozbiljno narušava pravna sigurnost. Postupanje tužene protivno je prisilnim propisima, a podredno i moralu društva o čemu se očitovao i Ustavni sud u naprijed navedenim rješenjima broj: U-III-2521/2015 od 13.12.2016. i U-I-3685/2015. od 04.04.2017. Sukladno navedenom, tužiteljica je predložila da nakon provedenog postupka sud donese presudu kojom će utvrditi ništenim odredbe čl. 6.2. i čl. 9.1. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu gdje je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja se jednostrano mijenjala odlukama tuženika, te ništetnim odredbu čl. 5.1. istog Ugovora, u dijelu gdje je ugovorena primjena valutne klauzule u CHF (otplate mjesečnih rata vezanu uz tečaj CHF na dan plaćanja mjesečnog otplatnog iznosa ugovorenog u anuitetima) i da stoga isti članci ne proizvode nikakav pravni učinak za ugovorne stranke, te naložiti tuženiku da s naslova povrata preplaćenog iznosa otplate kredita temeljem ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i temeljem ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, tužiteljici isplati iznos od 5.149,17 EUR / 38.796,43 kn, sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama na svaki pojedini mjesečni iznos prepate od dana uplate svakog mjesečnog iznosa prepate pa do isplate.

1.2. Nakon provedenog dopunsko knjigovodstveno - financijskog vještačenje tužiteljica je podneskom od 9. lipnja 2025. umanjila kondemnatorni tužbeni zahtjev, na način da temeljem iste činjenične i pravne osnove potražuje isplatu iznosa od ukupno 4.488,14 EUR, sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama na svaki pojedini mjesečni iznos preplate, tekućim od dana izvršene uplate pa sve do isplate, da bi na glavnoj raspravi od 8. rujna 2026., nakon danog iskaza vještakinje, ponovno umanjila tužbeni zahtjev, na način da temeljem iste činjenične i pravne osnovne sada potražuje iznos od 4.316,32 EUR, istaknuvši da je tužbeni zahtjev umanjila jer se zahtjev za isplatom iznosa od "171,28 EUR sa zateznim kamatama počevši od 16. rujna 2008. do isplate", kako je to vještakinja u svom iskazu navela, odnosi na plaćanje osiguranja za automobil te stoga isti ne predstavlja razliku preplate kredita.

3. U odgovoru na tužbu tuženik je istaknuo prigovor zastare, prigovor mjesne nenadležnosti i prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužiteljice te u cijelosti osporio osnovu i visinu tužbenog zahtjeva. Tuženik smatra da su sve odredbe Ugovora jasne, lako razumljive i uočljive, pa da stoga nisu ispunjeni niti osnovni kriteriji za raspravljanje o nepoštenosti takvih odredbi. Opreza radi, tuženik ističe da su sve ugovorne odredbe u skladu sa zakonskim odredbama te suprotno tvrdnjama tužitelja ne predstavljaju odredbe kojima bi bila narušena ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Tuženik je održavao učestale edukacije svojih prodavača i prodajnih predstavnika te uvijek isticao kako prilikom sklapanja ugovora s valutnim klauzulama postoji rizik radi promjene tečaja, a na koji tuženik ne utječe, ali korisnici kredita tog rizika moraju biti svjesni. Štoviše, tuženik je nezvezano za bilo koju valutu nudio jednake uvjete za sklapanje ugovora o kreditu, što tuženik dokazuje i dostavom primjerka ugovora o kreditu sklopljenog s valutom u EUR. Tužitelj je u potpunosti imao mogućnost sklopiti ugovor s valutnom klauzulom u eurima, što nije učinio. U odnosu na tvrdnje o neinformiranosti tužitelja o značenju valutne klauzule u valuti CHF, tuženik ističe da se u vrijeme kada je sklopljen Ugovor radilo o javno dostupnoj i općepoznatoj informaciji koja je sustavno bila objavljivana godinama prije zaključenja Ugovora u nizu novinskih članaka, a na istu činjenicu je posebno upozorio tadašnji viceguverner HNB-a Boris Vujčić prilikom podnošenja izvješća Hrvatskom saboru. Večernji list od 09.03.2005.g. piše: „HNB ne utječe na tečaj franka, a osim toga, ne obvezuje niti banke na konverziju ovog kredita u drugi u euru ako ta valuta „podivlja“. Vjesnik od 29.04.2005.g. piše: „Treba, kaže, uzeti u obzir da se krediti u eurima općenito smatraju manje rizičnima s obzirom da je Hrvatska „visoko eurizirano tržište“ na kojem se vrijednost većine dobara iskazuje u eurima pa tako u slučaju potrebe i Hrvatska narodna banka svojim intervencijama može imati veći utjecaj na tečaj i stabilnost kune prema euru.“ Novi list od 20.07.2005.g. piše: „Činjenica je, a na to je upozorio i Vujčić, da Hrvatska narodna banka, kao vrhovna monetarna vlast u Hrvatskoj, deviznim intervencijama i drugim instrumentima može utjecati na tečaj kuna/euro jer se vrijednost kune i formira prema euru. Dapače, tečaj se u zadnjih desetak godina kretao u rasponu plus minus 5 posto jer je temeljni cilj HNB-a držati cijene stabilnim, a budući da smo uvozno ovisna ekonomija, svaki poremećaj u tečaju kune prema euru rezultirao bi inflatornim kretanjima na strani ponude. Što se tiče švicarskog franka, a isto je i s američkim dolarom, japanskim jenom, engleskom funtom i bilo kojom drugom ne-euro valutom, domet naše središnje banke je vrlo ograničen jer se tečaj između kune i tih valuta formira posredno – preko eura.“ Jutarnji list od 21.07.2005. piše: „Ja sam samo, odgovarajući na pitanje saborskih zastupnika, upozorio da kod kredita u CHF postoji veći tečajni rizik jer središnja banka kontrolira stabilnost eura u odnosu na kunu, ali ne i odnos drugih valuta i kune – ističe Vujčić.“ Dakle, proizlazi da je zadaća HNB-a da

održi stabilnost tečaja kune prema EUR-u i time omogućiti stabilnost cijena, što je javno dostupna činjenica, isto kao što je javno dostupna činjenica da HNB ne štiti tečaj kune prema CHF-u, već da se isti podredno formira preko EUR-a. Tvrdnje tužitelja su promašene i netočne te ukazuje na razliku kredita s valutnom klauzulom u CHF-u sklopljenih prije 2005. godine i nakon. Naime, nije u istoj poziciji osoba koja je kredit u švicarcima podigla prije 2005. godine i osoba koja je isti podigla nakon tog razdoblja. Drugim riječima, do 2005. godine su korisnici kredita mogli tvrditi da su banke ili drugi kreditori tajili informacije kojima su raspolagali o nestabilnosti tečaja CHF koji HNB ne štiti u odnosu na kunu, ali od 2005. se radi o općepoznatoj informaciji o kojoj se govorilo javno u medijima što znači da se korisnici kredita, koji su se odlučili za sklapanje ugovora u CHF valuti, ne mogu više pozivati na istu argumentaciju o neznanju, na isti način kao korisnici kredita koji su ugovore s valutom CHF sklopili u prethodnim razdobljima. U konkretnom slučaju, radi se o kratkoročnom kreditu koji je sklopljen u vremenu kada je pitanje valute CHF već bilo općepoznato, a što proizlazi i iz gore citiranih novinskih članaka, kao i iz transkripata radijskih emisija koje tuženik dostavlja u privitku. Dakle, očito je kako se godinama prije nego što je tužitelj zaključio predmetni ugovor raspravljalo u javnom prostoru o stabilnosti CHF valute i njezinom značaju za korisnike kredita u istoj te je isto tako s navedenim informacijama raspolagao i tužitelj. Tuženik je povrh svega, upravo na traženje klijenata, počeo nuditi ugovore u CHF valuti, objašnjavajući svakom kupcu i klijentu kako predmetna valuta nije stabilna te ne može garantirati njezinu stabilnost. Drugim riječima, tužitelj je taj koji je tražio od tuženika financiranje kredita u valuti CHF. Valutna klauzula izriekom je dopuštena i legitimna ugovorna odredba. Nakon što je valjano ugovorena, valutna klauzula ne može postati ništetnom zbog kretanja tečaja kune prema stranoj valuti tijekom trajanja ugovornog odnosa. Kretanje tečaja kune prema nekoj stranoj valuti ne može se smatrati protivnom Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, pa ne može ni valjano ugovorenu valutnu klauzulu naknadno učiniti ništetnom. Nadalje, tužitelj tvrdi kako je predmetni Ugovor sklopljen isključivo na njegovu štetu, ali prednosti koje su ostvarene u razdoblju do 2011. g. ne smatra „problematičnima“ jer je kao korisnik kredita u tom razdoblju bio u boljoj poziciji od korisnika kredita koji su u tom razdoblju zaključili ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u eurima ili kunski kredit. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (dalje u tekstu: ZID ZPK) u čl. 19. st. 3., izriekom su isključeni već otplaćeni krediti. Naime, razlog isključenja već otplaćenih kredita se očituje u cilju zakonodavca kojim je nastojao otkloniti neravnotežu koja je nastala između ugovornih stranaka, a na štetu potrošača, tj. očigledno je kako je zakonodavac smatrao kako korisnici CHF kredita koji su svoje kredite već isplatili nisu pretrpjeli nikakvu štetu, odnosno kako između potrošača i vjerovnika nije postojala znatna neravnoteža na strani potrošača, kao i u konkretnom slučaju između tužitelja i tuženika koji je svoj kredit isplatio u cijelosti prije donošenja ZID ZPK. Na takvu problematiku upozorava i redovita profesorica na katedri za Građansko procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Aleksandra Maganić, u svom članku koji je objavljen 05.03.2021.g. na web stranicama Informatora. „Ideja da bi netko tko je slučajno odabrao kredit u CHF-u, sada, petnaestak godina nakon njegova zaključenja, pozivajući se na nepoštenost ugovornih odredbi, zatražio isplatu iznosa koji bi se zakonskim zateznim kamatama trebali multiplicirati i time stekao neočekivanu zaradu, ne čini se prihvatljiv model ponašanja slabije ugovorne strane, kao rezultat znatne neravnoteže koja je postojala na strani potrošača.“ Slučajan odabir CHF kredita kao sredstva za stjecanje neočekivane zarade. Tuženik ukazuje na standard dužne pažnje informiranost „prosječnog potrošača“ kako ga postavlja Sud EU koji ne podrazumijeva potrošača koji se propustio

i samostalno informirati o javno dostupnoj informaciji na koju ukazuje vice-guvern HNB-a i to u trenutku kada donosi jednu od važnijih financijskih odluka u svome životu – uzimanje kredita. Kako tuženik sve ugovore u okviru svog poslovanja sklapa u dobroj vjeri te u potpunosti informira drugu ugovornu stranu o svim bitnim ugovornim odredbama tako nema ništetnih odredbi Ugovora, niti osnova za donošenje presude kojom se tuženiku nalaže da nešto isplati. Ne može se od tuženika očekivati da klijenta informira o nečemu o čemu ni sam nema saznanja, kao što je budući smjer kretanja tečaja, pa s tim u vezi tuženik ističe recentnu praksu Suda EU koji u odluci Andriciuc (C-186/2016) navodi: „Članak 3. Stavak.1 Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se nepoštenost ugovorne odredbe treba ocijeniti s obzirom na vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, uzimajući u obzir sve okolnosti za koje je pružatelj usluga mogao znati u to vrijeme i koje su mogle utjecati na naknadno izvršenje spomenutog ugovora. Na sudu koji je uputio zahtjev je da procjeni, s obzirom na sve okolnosti glavnog postupka i uzimajući u obzir osobito stručnost i znanja pružatelja usluga, u vezi s mogućim promjenama tečaja i rizicima svojstvenima sklapanju ugovora o zajmu u stranoj valuti, postojanje eventualne neravnoteže u smislu spomenute odredbe.“ Međutim, iako niti sam tuženik nije mogao sa sigurnošću iznijeti tvrdnju u kojem će smjeru i do kojeg iznosa rasti tečaj valute, svoje spoznaje o postojanju takvih mogućnosti kretanja švicaraca je iznio ne samo ovdje tužitelju, nego i svakom klijentu koji se odlučio na korištenje usluga tuženika. Nadalje, prema mišljenju nezavisnog odvjetnika u presudi Andriciuc, osim što je klijent na temelju dobivenih informacija morao biti „u mogućnosti razumjeti da se, u zamjenu za određene financijske pogodnosti (kao što je npr. niska kamatna stopa), obvezuje snositi određenu razinu rizika“, posebno je trebalo voditi računa i o okolnostima koje su mogle nastati nakon zaključenja ugovora. U tom slučaju on je razlikovao situacije u kojima su banci u trenutku sklapanja ugovora bile poznate određene informacije, pa o tome namjerno nije obavijestila korisnika kredita, od situacije u kojoj banka objektivno nije mogla predvidjeti promjene deviznog tečaja do kojih je došlo nakon sklapanja ugovora o kreditu. Iz mišljenja nezavisnog odvjetnika proizlazi da u tom drugom slučaju rizik promjene tečaja ne može biti samo na banci. Nezavisni odvjetnik je stoga smatrao da se ne može nametnuti obveza banci da predvidi i obavijesti potrošača o nepredvidivim kasnijim promjenama deviznog tečaja, kao što su bile one u glavnom postupku i da zbog toga snosi za njih odgovornost. Osim toga, nezavisni odvjetnik upozorio je na primjenu čl. 4. st. 1. Direktive, koja određuje da se nepoštenost ugovorne odredbe procjenjuje tako da se u obzir uzimaju priroda robe i usluga na koje se ugovor odnosi u vrijeme kada je ugovor sklopljen, sve popratne okolnosti sklapanja ugovora i sve ostale odredbe tog ugovora ili nekog drugog ugovora o kojem on ovisi. Sukladno tome, naglašavao je da bi u suprotnom trgovcu bile nametnute nerazmjerne obveze te da bi bilo ugroženo načelo pravne sigurnosti. Nezavisni odvjetnik je pritom ukazao na situaciju kada je za potrošača došlo do povećanja obveze zbog promijenjenih okolnosti nastalih nakon zaključenja ugovora unatoč tome što ne postoji nepoštena ugovorna odredba. Naime, on je smatrao da potonji slučaj nije obuhvaćen zaštitom prema Direktivi te da promjena deviznog tečaja nije okolnost koja ovisi o volji bilo koje od ugovornih stranaka. Pojednostavljeno, nezavisni odvjetnik smatrao je da činjenica da korisnik kredita snosi tečajni rizik, sama po sebi, ne stvara znatnu neravnotežu u smislu čl. 3. st. 1. Direktive, jer banka kao davatelj kredita nema kontrolu nad stopom deviznog tečaja koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora. Tuženik ukazuje sudu da nije bio stranka u postupku pokrenutom temeljem kolektivne tužbe udruge Potrošač, a koji postupak se vodio protiv osam točno određenih banaka. Tužitelj se u tužbi poziva na utvrđenja i odluke iz postupka temeljem kolektivne tužbe udruge Potrošač i isto navodi

kao dokaz da je tuženik postupao nepošteno pri sklapanju predmetnog ugovora. Tužitelj navodi da je tuženik na potpuno identičan način kao i banke koje su bile obuhvaćene predmetnim postupkom plasirao sporni kredit tužitelja. Pravna utvrđenja i odluke iz spomenutog postupka nemaju apsolutno nikakve veze s ovdje tuženikom. Tuženik ne samo da nije bio tužen kolektivnom tužbom udruge Potrošač, već uopće nije banka niti pripada bankarskom sektoru. Kao pravna osoba se u cijelosti razlikuje od banke jer je društvo s ograničenom odgovornošću, a ne dioničko društvo te nema vlastiti kapital, odnosno nema vlastiti novac. S tim u vezi, tuženik ukazuje na odredbu čl. 502.c ZPP-a kojom je propisano kako se fizičke i pravne osobe mogu, u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu, pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Dakle, obzirom tuženik nije bio stranka u postupku, niti je utvrđeno kako je svojim postupanjem ili propuštanjem tuženik povrijedio zaštićene interese, presude se ne mogu primijeniti na ovaj konkretan slučaj, već protiv točno osam određenih banaka. Slijedom navedenog, suprotno tvrdnjama tužitelja, meritum presude iz kolektivnog postupka nije primjenjiv u konkretnom slučaju. Tuženik osporava tvrdnje tužitelja kako je odredba o promjeni kamatne stope nepoštena i da ovisi jedino i isključivo o jednostranoj odluci samog tuženika te da je u ugovor uglavio niz nepoštenih odredbi. Tužiteljeve tvrdnje su u potpunosti promašene i paušalne te tuženik nikako nije svojevrijedno određivao promjenu kamatne stope, već u skladu s točno određenim parametrima koji uopće niti nisu ovisili o njemu, niti je time tuženik stekao ikakvu korist. Štoviše, tuženik je tijekom trajanja ugovornog odnosa smanjivao kamatnu stopu. Kako je već i sam tužitelj naveo, predmetni ugovor sadrži odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi te točno definirane parametre na temelju kojih dolazi do promjena kamatne stope. Do promjene kamatne stope je dolazilo radi zakonskih izmjena Zakona o PDV-u, tj. jer su se stope PDV-a mijenjale na temelju odluke zakonodavca. Naime, kamatna stopa sastoji se od dva dijela - fiksnog i varijabilnog, koji ovisi o kretanju referentne tržišne kamatne stope za određenu valutu, u ovom slučaju LIBOR te porezu i drugim davanjima, a koje uopće ne ovise o jednostranoj volji tuženika. Kamatna stopa mijenjana je isključivo u skladu s izmjenama poreznog zakonodavstva te izmjenama tromjesečnog LIBOR-a na koje tuženik nije imao nikakav utjecaj. Dakle, iznos varijabilnog dijela kamatne stope, koji se mijenjao u skladu s prethodno navedenim, ne predstavlja prihod tuženika. Tuženik pritom ističe kako PDV nije prihod tuženika nego prihod državnog proračuna Republike Hrvatske, tako da bilo kakav rast kamate nije bio prihod tuženika, stoga ga tužitelj ne može potraživati od tuženika. Ukoliko tužitelj smatra da je nešto preplatio na osnovu promjene kamatne stope, utoliko bi trebao tužiti Republiku Hrvatsku. Prema čl. 272. Zakona o obveznim odnosima činidba je određiva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi. U Uvjetima ugovora o kreditu, koji je sastavni dio ugovora o kreditu, u čl. 9.1. navedeno je: „Visina mjesečnih obroka kredita podliježe prilagodbi zbog promjene ili uvođenja novih poreza, davanja i pristojbi, kao i promjene uvjeta refinanciranja, koji su temelj kalkulaciji, kao i u slučaju promjene propisa, nadalje u slučaju donošenja odluka ili mjera nadležnih tijela, koja neposredno ili posredno imaju slični učinak. Pod navedenim uvjetima može biti promijenjena godišnja kamatna stopa na kredit, kao i efektivna godišnja kamatna stopa na kredit. Visina obroka je promjenjiva i ako se cijena vozila promijeni prije isplate kredita trgovcu.“ Slijedom iznesenog, predmetni ugovor sadrži sve bitne zakonom propisane elemente te su odredbe istog ugovora jasne, razumljive, odredive te u cijelosti u skladu sa zakonskim odredbama, stoga nije došlo do neravnoteže u pravima i obvezama između stranaka.

Tuženik dodatno ističe da je odredbom čl. 9.1. Uvjeta o kreditu određeno: „Korisnik kredita ovlašten je zahtijevati raskid Ugovora zbog promijenjenih uvjeta, ako se zbog gore navedenih razloga ukupni troškovi Ugovora povise za više od 20%.“ Stoga je nejasno zašto tužitelj, obzirom na gore spomenute tvrdnje, nije iskoristio pravo koje mu pripada i zahtijevao raskid Ugovora o kreditu zbog promijenjenih uvjeta, nego sad, godinama nakon što je isplatio Ugovor u cijelosti, neosnovano potražuje iznose navodno preplaćenih anuiteta. Tuženik ponovno ističe da su tužitelju objašnjene sve prednosti i mane sklapanja predmetnog Ugovora, a posebice dio o promjenjivoj kamatnoj stopi. U čl. 6. st. 2. je propisano kako se na ugovorne kamate plaća propisani porez na dodanu vrijednost. Budući da o stopi poreza na dodanu vrijednost ne odlučuje tuženik, jasno je kako će se iznosi mijenjati ovisno o odlukama zakonodavca o promjeni stope PDV-a. Nadalje, sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN-141/13 i 147/13) tužitelj je obaviješten da će se izvršiti zakonsko usklađivanje promjene strukture ugovorene promjenjive kamatne stope, na način da ona sadrži fiksni (nepromjenjivi) dio kamatne stope i varijabilni (promjenjivi) dio kamatne stope, koji je vezan uz tromjesečni LIBOR, kao parametar koji se prati u kontekstu donošenja odluke o korekciji promjenjive kamatne stope, a koji je jasan i poznat potrošačima. Navedeno je tužitelju osobno objašnjeno vrlo detaljno, a potom i pisanim putem u obliku Dopisa i Dodatka ugovoru o kreditu br. 02674 od dana 23.12.2013. godine, kojim su stranke detaljno i jasno uglavile parametre od kojih je zavisna visina promjenjive kamatne stope te su istim dopunile, odnosno izmijenile ugovor i čl. 9. Općih uvjeta. Nakon što je tužitelj upoznat sa svime gore navedenim, i nakon što je isto dobio i u pisanom obliku, tužitelj je isti Dodatak ugovoru o kreditu br. 02674 dana 03.01.2014. godine, potpisao i vratio tuženiku, koji je primjerak potpisao 14.01.2014. godine. Iz navedenog je vidljivo da tužitelj nije bio prisiljen niti je bio prijevarom naveden na sklapanje navedenog Dodatka. Dakle, tuženik je imao sve potrebne i jasne informacije o načinima i uvjetima promjene kamatne stope te je svojom voljom, potpisavši predmetni Ugovor i Dodatak ugovoru o kreditu, izrazio slaganje s odredbama istih. Tužitelj nije podnio stupnjevitu tužbu, odnosno istaknuo manifestacijski zahtjev sukladno čl. 186. b Zakona o parničnom postupku, već u okviru dokaznih prijedloga traži od suda da obveže tuženika na dostavu dokumentacije. Tužitelj dakle nije predložio donošenje rješenja kojim sud obvezuje tuženika na dostavu predmetne dokumentacije. Naime, čl. 186. b st. 3. Zakona o parničnom postupku određuje: „U sporovima u kojima ne može postaviti određeni zahtjev prije nego što dođe do podataka koje mu tuženik ne želi dati premda njima raspolaže, a koje mu je prema sadržaju građanskopravnoga odnosa dužan dati odnosno koji se mogu smatrati zajedničkim za obje stranke, tužitelj može u tužbi istaknuti zahtjev kojim će zatražiti od suda da tuženika osudi na isplatu iznosa, predaju stvari ili prijenos prava čiju će visinu, količinu, odnosno istovjetnost odrediti tek nakon što mu tuženik dade potrebne podatke, odnosno tek nakon što se provede vještačenje ili izvedu drugi dokazi o podacima koje tuženik izbjegava dati.“ U ovom postupku tužitelj niti je postavio manifestacijski zahtjev za predaju dokumentacije, niti bi isti zahtjev bio osnovan, obzirom je tuženik tužitelju dana 09.11.2022. godine dostavio traženu dokumentaciju. U tom se smislu dostavlja sentenca Županijskog suda u Varaždinu u predmetu posl. br. GŽ-1334/2020-2: Nisu ispunjeni uvjeti za osnovanost tzv. manifestacijskog zahtjeva ukoliko je tuženica osporila da joj se tužitelj obratio sa zahtjevom za predaju dokumentacije vezane uz ugovorni odnos, a tužitelj u tužbi nije tvrdio da je od tuženice zatražio predaju dokumentacije niti je u vezi toga dostavio dokaz. Presudom Županijskog suda u Varaždinu u predmetu posl. br. GŽ-1334/2020 od 30.11.2020.g. utvrđeno je: „Kako je tužitelj zatražio tzv. manifestacijskim zahtjevom da se naloži

tuženici dostaviti svu dokumentaciju vezanu uz Ugovor o kreditu, a posebno obračunske liste, odluke i obavijesti o promjenjivoj kamatnoj stopi, te evidencije o uplatama po kreditu, te tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o kreditu u cijelosti i za isplatu temeljem stečenog bez osnove, te eventualno kumulirani zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o kreditu u dijelu ugovorene promjenjive kamatne stope i valutne klauzule vezane uz tečaj CHF i za isplatu temeljem stečenog bez osnove, pri čemu kondemnatorni zahtjev za isplatu nije postavio u određenoj visini, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da je tužitelj bio dužan dokazati da je od tuženice zatražio predaju dokumentacije vezane uz kreditni odnos i da je tuženica odbila predati zatraženu dokumentaciju. Obzirom je tuženica osporila da joj se tužitelj ikada obratio sa zahtjevom za predaju dokumentacije vezane uz ugovorni odnos, a da tužitelj nije dostavio dokaz da je dokumentaciju od tuženice zatražio, te da u činjeničnim navodima tužbe niti ne navodi da je dokumentaciju od tuženice zatražio već samo da on dokumentaciju ne posjeduje, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da nisu ispunjeni uvjeti za osnovanost tzv. manifestacijskog zahtjeva te je iznio valjane i jasne razloge za ocjenu neosnovanosti zahtjeva i pritom nije počinio bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a na koju ukazuje tužitelj u žalbenim navodima, kao niti bilo koju drugu bitnu povredu na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti u žalbenom postupku temeljem čl. 365. st. 2. ZPP-a. Tužitelj je uz tužbu dostavio Ugovor o kreditu broj 07010536421 SP, te je u okviru dokaznih prijedloga zatražio da sud obveže tuženu na dostavu dokumentacije (odluka o promjenama kamatne stope, podatke o otplati kredita), radi obračuna visine potraživanja koja će se utvrditi provođenjem financijskog vještačenja, pa je prvostupanjski sud dužan odlučiti o navedenim dokaznim prijedlozima tužitelja u okviru raspravljanja o kondemnatom zahtjevu za isplatu. Budući da nisu ispunjene pretpostavke za primjenu čl. 186. b Zakona o parničnom postupku, nema osnove za donošenje rješenja kojim se tuženiku nalaže dostava dokumentacije kako to predlaže tužitelj, niti za naknadu specifikaciju tužbenog zahtjeva. Tuženik u cijelosti osporava visinu isplate koju tužitelj potražuje u točki III. petita. Uopće je nejasno na koji je točno način tužitelj došao do tog izračuna i zašto uopće smatra da bi mu tuženik trebao navedeni iznos isplatiti. Tuženik predlaže sudu da se utvrdi kao vrijednost predmeta spora iznos koji je utužio tužitelj. Opreza radi, budući da je tužitelj proizvoljno naznačio vrijednost predmeta spora i predložio financijsko – knjigovodstveno vještačenje, tuženik ističe kako je tužitelj bio dužan urediti tužbeni zahtjev odmah. Svrha je financijsko – knjigovodstvenog vještačenja da se, u slučaju da se eventualno utvrdi bilo kakva preplata po predmetnom ugovoru, potvrdi izračun eventualne preplate kako ju je istaknuo tuženik, a ne da vještak određuje vrijednost predmeta spora. Navedeno je dozvoljeno jedino u slučaju iz odredbe čl. 186. b Zakona o parničnom postupku, što u ovom predmetu nikako nije slučaj. Stoga, tuženik osporava eventualnu namjeru tužitelja za uređenjem tužbenog zahtjeva naknadno, budući da je tužitelj imao svu potrebnu dokumentaciju na temelju koje je postavio tužbeni zahtjev. Tuženik nije dioničko društvo i nema vlastiti kapital te se za svaki pojedini kredit zaduživao od banke sa sjedištem u Republici Austriji, koja mu je navedeni iznos isplaćivala u CHF valuti. Navedeni iznos je potom isplaćen tužitelju, što ne mijenja činjenicu da se na traženje tužitelja tuženik također zadužio u CHF valuti te je navedene iznose vraćao, također prema važećoj valuti CHF. Dakle, ne samo da se tuženik zaduživao u CHF, nego je to činio i putem banke sa sjedištem u Republici Austriji pa stoga postoji i međunarodni element, a sve na zahtjev i traženje tužitelja. Slijedom svega navedenog, tuženik je predložio da tužbeni zahtjev sud odbije u cijelosti, uz nalog tužitelju da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka, sa zakonskim zateznim kamatama.

3. U postupku sud je izveo dokaze čitanjem Ugovora o kreditu broj 02674 od 16. srpnja 2008., odluka - obavijesti tuženika o promjeni kamatne stope (list 26-35), knjigovodstveno – financijskim vještačenjem po vještakinje Dajani Vuković, dipl. oec., stalnoj sudskoj vještakinji knjigovodstveno financijska struke, čitanjem pisanog očitovanja vještakinje od 21. svibnja 2025., saslušanjem vještakinje te saslušanjem tužiteljice u svojstvu stranke.

4. Nije sporno da je između tužiteljice, kao korisnice kredita, te tuženika, kao kreditora, zaključen Ugovor o kreditu broj 02674 od 16. srpnja 2008. (list 40-43), sa svrhom financiranja troškova kupnje osobnog automobila marke i modela Škoda Fabija, Ambiente 1,2, temeljem kojeg je tužiteljici odobren i dan na raspolaganje kredit u iznosu od 21.941,11 CHF kunske protuvrijednosti po srednjem tečaju za devize Raiffeisenbank Austrija d.d. Zagreb važećem na dan plaćanja (toč. I. Ugovora), s ugovorenim rokom vraćanja kredita od 84 mjeseca (7 godina) i ugovorenom nominalnom godišnjom kamatnom stopom od 6,99 % (toč. III. Ugovora), dok je u čl. 6.2. ugovoreno ..." Kamatna stopa, kao i visina mjesečnih obroka promjenjivi su sukladno čl. 9.1. ovih ugovornih uvjeta....". Odredbom čl. 9.1. Ugovora ugovoreno je ..." Visina mjesečnih obroka kredita podliježe prilagodbi zbog promjene ili uvođenja novih poreza, davanja i pristojbi, kao i promjena uvjeta refinanciranja, koji su temelj kalkulaciji kao i u slučaju promjene propisa, nadalje u slučaju donošenja odluka ili mjera nadležnih tijela, koja neposredno ili posredno imaju slični učinak. Pod navedenim uvjetima može biti promijenjena nominalna godišnja kamatna stopa na kredit, kao i efektivna kamatna stopa na kredit.". U čl. 5. 1. ugovoreno je „Sve novčane obveze koje proizlaze iz Ugovora , ako su izražene u CHF, ispunjavaju se plaćanjem u kunama prema prodajnom tečaju za devize Raiffeisenbank Austrija d.d. Zagreb, važećem na dan plaćanja.“.

5. Nije sporno da je između stranaka zaključen Dodatak ugovoru o kreditu br. 02674 od 23. prosinca 2013. (list 23-24), kojim su stranke uglavile parametre od kojih je zavisna visina promjenjive kamatne stope koje se primjenjuju na navedeni Ugovor o kreditu te su dopunile, odnosno izmijenile toč. III ugovora na način da fiksni dio kamatne stope iznosi 5,78 %, a da je referentna kamatna stopa visina tromjesečnog LIBOR-a za CHF predzadnjeg radnog dana mjeseca ožujka, lipnja, rujna i prosinca za referentna razdoblja u godini od 01.02. do 30.04., od 01.05. do 31.07., od 01.08. do 31.10. te od 01.11. do 31.01., te da vrijedeća visina referentne kamatne stope utvrđena na dan 27. rujna 2013. za razdoblje od 01.11.2013. do 31.01. 2014. iznosi 0,022 %, tako da vrijedeća kamatna stopa za navedeno razdoblje iznosi 5,8 %. Nadalje, izmijenjena je odredba čl. 9.1. Ugovora, na način da ista glasi: „Visina mjesečnih obroka kredita podliježe prilagodbi zbog promjene ili uvođenja novih poreza, davanja i pristojbi, kao i promjene uvjeta refinanciranja, koji su temelj kalkulaciji, kao i u slučaju promjene propisa, nadalje u slučaju donošenja odluka ili mjera nadležnih tijela, koja neposredno ili posredno imaju slični učinak.“. Nadalje, izmijenjena je i odredba čl. 9.2., tako da glasi ... „Kamatna stopa je promjenjiva i zavisna o od visine tromjesečnog LIBOR-a za CHF, kao referentne kamatne stope, vrijedeće na referentni dan, odnosno predzadnji radni dan kako slijedi: mjeseca ožujka za referentno razdoblje od 01. svibnja do 31. srpnja, mjeseca lipnja za referentno razdoblje od 01. kolovoza do 01. listopada, mjeseca rujna za referentno razdoblje od 01. studenoga do 31. siječnja, te mjeseca prosinca za referentno razdoblje od 01. veljače do 30. travnja. Kamatna stopa promijenit će se za iznos razlike tromjesečnog LIBOR-a za CHF na referentni dan u odnosu na prethodni referentni dan.“.

6. Sporno je da li su ništetne odredbe predmetnog Ugovora o kreditu u dijelu gdje je ugovorena valutna klauzula u CHF te promjenjiva kamatna stopa koja se mijenjala jednostranim odlukama tuženika, da li je tuženik u obvezi tužiteljici isplatiti novčani iznos od 4.316,32 EUR, sa zateznim kamatama specificiranim u podnesku od 9. lipnja 2025. i djelomično izmijenjenim na glavnoj raspravi, ako je po kojem pravnom osnovu je tuženik dužan to učiniti, da li je nastupila zastara utuženog potraživanja te da li je tuženikov prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužiteljice osnovan.

7. Istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužiteljice nije osnovan. Naime, odredbom čl. 187. st. 1. Zakona o parničnom postupku (NN-53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 129/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25, dalje ZPP) određeno je da tužitelj može u tužbi tražiti da sud utvrdi postojanje, odnosno nepostojanje kakvog prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave, dok prema odredbi čl. 187. st. 2. ZPP takva tužbe se može podnijeti kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe. Nadalje, odredbom čl. 327. st. 1. ZOO određeno je da se na ništetnost ugovora ili pojedine odredbe ugovora može pozvati svaka zainteresirana osoba, pa dakle svakako i ugovorna strana određenog ugovora čije odredbe su predmetom tužbe za utvrđenja ništetnosti, ako za to ima pravni interes. U konkretnom slučaju pravni interes tužiteljice za podnošenje tužbe s tužbenim zahtjevom na utvrđenje ništetnosti spornih ugovornih odredbi nalazi se u činjenici što tužiteljica u slučaju osnovanosti deklaratornog tužbenog zahtjeva stječe mogućnost dokazivanja osnovanosti kondemnatornog tužbenog zahtjeva za isplatom sukladno odredbama ZOO o stjecanju bez osnove, odnosno za povratom iznosa koji je tuženik od tužiteljice naplatio po osnovi ništetnih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu.

8. Na temelju provedenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja sud smatra u cijelosti osnovanim tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnosti te za isplatom iznosa od 4.316,32 EUR, sa pripadajućim zateznim kamatama, specificiranim u podnesku tužiteljice od 9. lipnja 2025.

9. Tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnosti spornih odredbi čl. 6.1., čl. 9.1. i čl. 5. 1. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu gdje je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica za CHF te promjenjiva kamatna stopa koja se tijekom trajanja ugovornog odnosa mijenjala jednostranim odlukama tuženika, sud smatra osnovanim.

9.1. Naime, tužiteljice je u svom iskazu navela da je svrha zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu bila kupnja osobnog automobila marke Škoda te je ostvareni kredit utrošen u cijelosti za kupnju navedenog automobila. Što se tiče uvjeta kreditiranja koji su naznačeni u Ugovoru, navela je da prilikom podnošenja zahtjeva za kredit od strane djelatnika tuženika nije bila obaviještena da li postoje kakvi rizici ugovaranja valutne klauzule CHF, niti joj je objašnjeno ugovorena promjenjiva kamatna stopa. Ponuđene uvjete kreditiranja koje joj je tuženik prezentirao je prihvatila, s obzirom da joj je automobil bio potreban jer ima kćerku sa posebnim potrebama, tako da vezano za rizike kada je riječ o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi nije ništa pitala djelatnike tuženika, niti joj je s njihove strane nešto objašnjeno. Ugovor o kreditu odnijela je kod javnog bilježnika gdje su ona i njezina sestra, koja je bila sudužnik,

ovjerili svoje potpise, a sam Ugovor o kreditu faktički nije niti imala prilike vidjeti jer su sve oko toga rješavali autokuća i tuženik. Kada se došla interesirati za uvjete kupnje vozila kod tuženika u vezi kredita za kupnju automobila, nisu joj bile ponuđene druge vrste ugovora o kreditu, u smislu valutne klauzule ili kamatnih stopa, tako da je prihvatila ono što joj je ponuđeno. Predmetni Ugovor o kreditu prije nego što ga je potpisala praktički nije niti pročitala. Primjerak Ugovora o kreditu joj je uručen od strane tuženika, te joj je bilo rečeno da ugovor odnese kod javnog bilježnika na potpis, uz napomenu da se nakon ovjere potpisa vrati u autokuću, odnosno kod tuženika, pri čemu joj tuženik nije dao nekakav poseban rok za povrat ugovora, no to se sve praktički dešavalo isti dan i rekla bi na brzinu jer se i njoj žurilo, budući da je sestra koja je bila sudužnik inače iz Karlovca i toga dana kada je ona došla zajedno su otišle kod javnog bilježnika radi ovjere potpisa. Uplate po ovom kreditu je osobno vršila. Nakon što su se mjesečni anuiteti povećavali nije odlazila kod tuženika radi promjene uvjeta kreditiranja niti je pristala na konverziju ovog kredita uz valutnu klauzulu u EUR. Na pitanje da li joj je netko od ovlaštenih osoba tuženika garantirao da se kredit neće mijenjati, navela je da joj takvo što od strane tuženika nije garantirao, no rečeno joj je da je to najpovoljniji kredit u to vrijeme. Nije joj bilo poznato da se tečaj u stranoj valuti može mijenjati, niti joj je to objašnjeno, naime, po struci je medicinska sestra i bilo joj je najbitnije da ostvari kredit da može kupiti automobil za potrebe kćerke kao osobe sa posebnim potrebama.

9.2. Iz ovako danog iskaza tužiteljice utvrđeno je da prije zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu tuženik nije obavijestio tužiteljicu o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, koji bi bili jasni i razumljivi prosječnom građaninu, odnosno potrošaču. Predmetni Ugovoru o kreditu tuženik je samostalno sastavio, radi se o ugovoru koji je unaprijed napisan kao uniformirani obrazac. U ugovorima napisanim na uniformiranim obrascima pregovorima se nisu mogli mijenjati uvjeti kreditiranja koje je određivao kreditor, mijenjala su se samo imena korisnika kredita, iznosi kredita i rokovi otplate, te stoga nema nikakve sumnje da tužiteljica, kao korisnik kredita, nije imala nikakvu mogućnost utjecati na sadržaj spornih odredbi ugovora o valutnoj klauzulu i promjenjivoj kamatnoj stopi koja se jednostrano mijenjala odlukama tuženika, a kojim odredbama je tužiteljici, kao potrošaču, nametnuta obveza koju u vrijeme zaključenja ugovora objektivno tužiteljica nije mogla sagledati kao cjelinu. Ugovaranje takvih odredbi suprotno je temeljnim načelima ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti njihove suradnje i zabrane zlouporabe prava. Tužiteljica je u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu imala samo saznanja o visini početne stope ugovorene redovne kamate, no nije mogla znati iz kojih konkretnih razloga i pod kojim uvjetima će se tijekom predstojećeg razdoblja otplate kredita mijenjati kamatna stopa, niti je o tim uvjetima bila u mogućnosti pregovarati s tuženikom. Nadalje, tuženik prije zaključenja predmetnog ugovora tužiteljicu nije informirao o svim potencijalnim rizicima ugovaranja valutne klauzule vezane uz tečaj CHF, slijedom čega tužiteljica nije raspolagala potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Sve navedeno je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

9.3. S obzirom da je predmetnim Ugovorom o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica u CHF te promjenjiva kamatna stopa koja se jednostrano mijenjala odlukama tuženika, a da prije i u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora tuženik nije

tužiteljicu u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, utvrđeno je da je tuženik u konkretnom slučaju postupio protivno odredbama čl. 96. i 97. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN-79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 89/09 i 133/09), što sporne ugovorne odredbe, u dijelu gdje je ugovorena valuta klauzula CHF i promjenjiva kamatna stopa koja se jednostrano mijenjala odlukama tuženika, čini nepoštenim, a time i ništetnim.

9.4. Ovakav pravni stav sukladan je zaključku Vrhovnog suda RH, izražen u odluci posl. broj Revt-249/14-2, prema kojem su banke, kao i druge financijske organizacije, kao visoko specijalizirane novčarske ustanove čiji predmet poslovanja je novac kojeg plasiraju potrošačima u vidu raznih novčarskih „proizvoda“, dužne maksimalno odgovorno pristupiti svakom pojedinom potrošaču i pomoći mu da se u okviru zakonom dopuštenih mogućnosti koristi njihovim uslugama, ali nikada na njegovu štetu.

10. Utvrdivši da su ništetne odredbe čl. 6.1. i čl. 9.1. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu gdje je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja se jednostrano mijenjala odlukama tuženika, te odredba čl. 5.1., u dijelu gdje je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica za CHF, obveza tuženika da tužiteljici vrati preplaćeni iznos kredita temelji se na odredbama čl. 323. st. 1. i čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima (NN-35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/11, 114/22, 156/22, 155/23 i 69/26, dalje ZOO). Naime, odredbom čl. 323. st. 1. ZOO određeno je da u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je drugoj vratiti sve ono što je primila po osnovi takvog ugovora, dok je odredbom čl. 1111. st. 1. ZOO propisano da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi, s tim da obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti, kako to određuje odredba st. 3. istog članka, nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Slijedom toga, tuženik je kao stjecatelj novčanog iznosa, koji je tužiteljica preplatila po osnovi ništetnih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu, dužan preplaćeni iznos vratiti tužiteljici kao ovlašteniku prava na povrat stečenog bez osnove.

11. Na okolnost osnovanosti visine tužbenog zahtjeva provedeno je knjigovodstveno - financijsko vještačenje po vještakinji Dajani Vuković, koja je u vještačkom nalazu i mišljenju od 6. prosinca 2023. (list 227-234) navela da je između stranaka zaključen Ugovor o kreditu od 16. srpnja 2008., temeljem kojeg je tužiteljici stavljen na raspolaganje kredit u iznosu od 21.941,11 CHF u protuvrijednosti u kunama prema prodajnom tečaju Raiffeisenbank Austrija d.d. Zagreb važećem na dan plaćanja. Prema obračunu izvršenih uplata mjesečnih anuiteta tijekom otplate kredita (u nalazu prikazani tabularno za svaki pojedini mjesec i točnim datumima izvršenih uplata) vještakinja je u zaključnom mišljenju navela da se promjenom visine kamatne stope mijenjala i visina anuiteta, a u razdoblju kada je visina kamatne stope bila niža od kamatne stope iz Ugovora iznosi su prikazani sa predznakom - kao manje plaćeni iznosi, a da razlika kamata iznosi 277,74 kn ili 38,86 EUR, dok tečajna razlika iznosi 38.499,64 kn ili 5.109,78 EUR.

11.1. U pisanom očitovanju od 21. svibnja 2026. vještakinja je navela da je naknadnom provjerom utvrdila da se visina anuiteta (kako to ispravno navodi tuženik) mijenjala ne samo zbog promjene visine kamatne stope već i zbog promjene visine stope PDV-a, slijedom čega je dostavila ispravljeni izračun, kako u odnosu na visinu mjesečne obveze, tako i primjene tečaja, tako da je razlika kamata sada negativna i iznosi -894,20 EUR-a (manje plaćene kamate), dok tečajna razlika iznosi 5.382,34 EUR, tako da ukupna preplata kredita iznosi 4.488,14 EUR (5.382,34 - 894,20).

11.2. Prilikom saslušanja vještakinja je ostala kod svog vještačkog nalaza i mišljenja od 6. prosinca 2023. i pisanog očitovanja od 21. svibnja 2025., istaknuvši da što se tiče prigovora tuženika na nalaz i mišljenje istaknut u podnesku od 5. lipnja 2025., da je tuženik dostavio račun Croatia osiguranja d.d. te ispravno naveo da se preplata iskazana u rujnu 2008. godine, u iznosu od 171,82 EUR, ne odnosi na preplaćeni iznos već na plaćanje osiguranja automobila, tako da ukupno izračunati iznos preplate od 4.488,14 EUR treba umanjiti za navedeni iznos od 171,82 EUR, tako da ukupan iznos preplate iznosi 4.316,32 EUR, koji iznos predstavlja ukupnu preplatu za više plaćene tečajne razlike umanjeno za manje plaćenu kamatu. U odnosu na prigovore tuženika o izračunu visine anuiteta nakon promjena PDV, navela je da je naknadnom provjerom utvrdila da su iznosi koji su prikazani u vještačkom nalazu točni, s obzirom da se na osnovicu iz anuiteta obračunao PDV primjenom propisanih stopa. U odnosu na prigovor metodologije obračuna navela je da je manje plaćena kamata i više plaćena tečajna razlika u konačnici razlika anuiteta (tečajna razlika minus kamata, što predstavlja već navedeni iznos od 4.316,32 EUR). Putem e komunikacije imala je mogućnost uvida u konačno uređeni tužbeni zahtjev u kojem je tužiteljica specificirala iznos od 4.488,14 EUR, iz kojeg je potrebno izostaviti iznos od 171,82 EUR, koji se odnosi na plaćanje osiguranja vozila., istaknuvši da je tužiteljica u svojoj specifikaciji učinila očiglednu omašku te navela da se radi o iznosu od 171,28 EUR.

11.3. Vještački nalaz i mišljenje knjigovodstvene vještakinje, sa učinjenim izmjenama, sud prihvaća, jer je vještački nalaz dan u skladu sa pravilima struke i vještine, dovoljno je stručno i argumentirano obrazložen, utemeljen je na vjerodostojnoj dokumentaciji i nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogao ispitati.

12. S obzirom na sve navedeno, utvrdivši da su ništetne odredbe čl. 6.1., čl. 9.1. i čl. 5.1. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu gdje je ugovorena valutna klauzula u CHF i promjenjiva kamatna stopa koja se mijenjala jednostranim odlukama tuženika, cijeneći da je provedenim knjigovodstveno - financijskim vještačenjem utvrđeno da preplaćeni iznos kredita iznosi ukupno 4.316,32 EUR, koliko tužiteljica potražuje u tužbenom zahtjevu specificiranom u podnesku od 9. lipnja 2025. koji je djelomično izmijenjenim na glavnoj raspravi, sud je tako specificirani i djelomično izmijenjeni tužbeni zahtjev usvojio te temeljem odredbi čl. 323. st. 1. i čl. 1111. ZOO presudio kao u st. III. izreke.

13. S obzirom da je dosuđeni iznosi preplate kredita posljedica primjene ništetnih ugovornih odredbi, u dijelu gdje je ugovorena valutna klauzula u CHF i promjenjiva kamatna stopa koja se mijenjala jednostranim odlukama tuženika, koje je u Ugovor o kreditu unio tuženik kao trgovac, tuženik se u pogledu primljenog preplaćenog iznosa ima smatrati nesavjesnim stjecateljem, slijedom čega je temeljem odredbe čl. 1115. ZOO dužan tužiteljici na dosuđeni iznos platiti zakonske zatezne kamate, tekuće od dana stjecanja svakog pojedinog mjesečnog iznosa preplate pa do isplate.

14. Tuženikov prigovor zastare utuženog potraživanja nije osnovan. Naime, odredbom čl. 241. ZOO određeno je da se zastara prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja potraživanja, dok je odredbom čl. 245. st. 1. ZOO propisano da nakon prekida zastarijevanje počinje teći iznova, a vrijeme koje je proteklo prije prekida ne računa se u zakonom određeni rok za zastaru. Dakle, pokretanjem predmetnog parničnog postupka podnošenjem tužbe s tužbenim zahtjevom na utvrđenje ništetnosti spornih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu gdje ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica u CHF te promjenjiva kamatna stopa koja se jednostrano mijenjala odlukama tuženika, došlo je do prekida zastare, a zastarijevanje restitucijskog zahtjeva za isplatom počelo je teći iznova.

14.1. Ovakav pravni stav sukladan je obvezujućem pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda br. Su-IV-47/2020-2 od 3. siječnja 2020., prema kojem "Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

15. Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP, temeljem koje je sud obvezao tuženika da tužiteljici naknadi troškove postupka u iznosu od 2.420,08 EUR, i to 200,00 EUR na ime nagrade punomoćnika za sastav tužbe (Tbr. 7. toč. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, NN-138/23, dalje Tarifa), 600,00 EUR na ime nagrade za zastupanje na ročištima od 13. travnja i 10. listopada 2023. te 8. rujna 2026. (Tbr. 9. toč. 1. Tarife), 600,00 EUR za sastav obrazloženih podnesaka od 17. ožujka 2023., 2. siječnja 2024. i 6. lipnja 2025. (Tbr. 8. toč. 1. Tarife), 100,00 EUR za sastav žalbe od 26. travnja 2024. izjavljene protiv rješenja (Tbr. 10. toč. 4. Tarife), 375,00 EUR na ime PDV-a od 25 % (Tbr. 46. Tarife), 398,17 EUR za troškove vještačenja, 48,97 EUR za sudsku pristojbu na tužbu te u troškovniku zatraženi iznos od 97,94 EUR za sudsku pristojbu na presudu.

15.1. Na dosuđeni iznos troškova tuženik je dužan tužiteljici platiti zateznu kamatu, tekuću od dana donošenja presude 27. listopada 2025. pa do isplate, po stopi određenoj sukladno odredbi čl. 29. st. 2. ZOO.

U Slatini, 27. listopada 2026.

Dokument je elektronički potpisan:
Josip Bočkai

Vrijeme potpisivanja:
27-10-2026
14:50:11

DN:
C=HR
O=OPĆINSKI SUD U VIROVITICI
2.5.4.97=#0C1156415448522D3437393734343533393138
OU=Signature
S=Bočkai
G=Josip
CN=Josip Bočkai

S u d a c:

Josip Bočkai

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana, od dana dostave iste. Žalba se podnosi putem ovog suda, pismeno u tri istovjetna primjerka. O žalbi odlučuje županijski sud.

Dostaviti:

1. Tomislav Filaković, odvjetnik iz Osijeka - punomoćnik tužiteljice.
2. OD Stefanović, Krvavica, Bulić i Pletikosa iz Zagreba - punomoćnik tuženika.

Broj zapisa: **9-3088f-43d55**

Kontrolni broj: **0e072-b06b0-07d9f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Josip Bočkai, O=OPĆINSKI SUD U VIROVITICI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Virovitici** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.